

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 8435
Tarih : 16.10.2024

18572

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya* tarafından Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat Eren

Diyarbakır Milletvekili

Diyarbakır'da 13 Ekim 2024 tarihinde Kürt sorununun demokratik çözümü ve Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin kaldırılması talebiyle düzenlenmek istenen miting, Valilik tarafından hukuksuzca yasaklanmasına rağmen geniş bir katılımı gerçekleştirilmiştir. Ancak, miting sırasında polis ekipleri şiddet ve orantısız güç kullanarak barışçıl toplanma ve ifade özgürlüğünü ihlal etmiştir. Anayasa'nın 34. maddesi, yurttaşların barışçıl toplantı ve gösteri düzenleme hakkını güvence altına alır. Anayasa'nın 25. ve 26. maddeleri ise düşünce ve ifade özgürlüğünü koruma altına almıştır. Bu hakların ihlali, demokratik toplumun temellerine zarar verir.

Polis müdahalesi sonucunda biber gazı kullanılmış, çok sayıda yurttaş ve katılımcı gözaltına alınmıştır. Özellikle, basın mensuplarına, sivillere ve avukatlara yönelik saldırılar dikkat çekmiştir. Dicle Fırat Gazeteciler Derneği, gazeteciler Heval Önkol, Hevidar Önver, Sonay Ödengit ve Ceylan Şahinli'nin görevleri sırasında fiziksel şiddet ve tehditlere maruz kaldığını açıklamıştır. Ayrıca, Özgürlük İçin Hukukçular Derneği (ÖHD) Amed Şube Yöneticisi Özüm Vurgun'un kolu kırılmış ve birçok avukatın polis müdahalesi sonucu hafif yaralandığı bildirilmiştir. Bu olaylar, basın ve hukuk çalışanlarına yönelik şiddetin yanı sıra, hukukun üstünlüğü ve demokratik hakların açıkça ihlali anlamına gelmektedir.

Aynı zamanda, kent genelinde güvenlik önlemleri kapsamında çok sayıda kişinin gözaltına alınması, kente girişlerin engellenmesi ve TOMA'larla sokakların abluka altına alınması, devletin demokratik talepleri bastırmaya yönelik yaklaşımının bir göstergesi olmuştur. Bu müdahaleler, toplumsal barışı tehdit etmekte, Kürt sorununun çözümüne dair demokratik talepleri şiddetle bastırma girişimi olarak değerlendirilmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Görevini icra eden gazetecilerin, avukatların ve mitinge katılan sivillerin tehdit ve darp edilmesi ve ÖHD Amed Şube Yöneticisi Özüm Vurgun'un kolunun kırılması hakkında sorumlulara yönelik adli ve idari işlemler başlatılmış mıdır?
- 2- 13 Ekim'de Diyarbakır'da kaç kişi gözaltına alınmıştır? Bunlardan kaç gazeteci, avukat ya da sivilidir?
- 3- Kamuoyuna yansıyan görüntülerde de açıkça ortada olan, gazetecilere yönelik uygulanan ağır polis şiddetinin sorumlularının tespiti sağlanacak mıdır? Polislerin şiddet uygulaması talimatı kim tarafından verilmiştir?
- 4- Kolluk kuvvetlerinin yurttaşlara yönelik keyfi şiddet ve kötü muamele talimatları kim ve kimler tarafından verilmektedir?
- 5- Kent genelinde yolların kapatılması, TOMA'larla abluka oluşturulması ve yurttaşların kente girişlerinin engellenmesinin hukuki dayanakları nelerdir? Bu uygulamalar, ulusal ve uluslararası hukuk normlarıyla uyumlu mudur?
- 6- Demokratik talepleri bastıran uygulamaların tekrarını önlemek adına hangi yasal düzenlemeler yapılacaktır?
- 7- Kamu görevlilerinin orantısız güç kullanımını önlemek için insan hakları ihlallerine yönelik etkin bir denetim mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?
- 8- Basın özgürlüğüne ve halkın haber alma hakkına müdahale olan kolluk güçlerinin, basın mensuplarının görüntü almalarını engellemesinin gerekçesi nedir?
- 9- Basın özgürlüğünü ihlal eden eylemleri önlemek için hangi tedbirler alınacaktır? Gazetecilerin görev başında maruz kaldıkları tehdit ve şiddetin tekrarını önlemek için medya çalışanları koruma protokolleri geliştirilecek midir?